

NIETZSCHE

Nietzsche v svoji filozofiji obravnava življenje nadčloveka. V nasprotju s Platonovim črednim človekom je to samozavedujoči se človek, ki obvladuje svoja čustva, telo in mišljenje. Torej, ali se čredni človek uči od nadčloveka?

Nietzsche v svoji knjigi za primer nadčloveka prikaže Zaratustro, ki je predstavljen kot karikatura časa, ko se človek ne zaveda več svojih dejanj. Ta se je pred nerazumevajočimi ljudmi umaknil v votlino k svojim živalim, orlu in kači, simbolom kreposti. Njegova velika krepost je, da zna razumeti in predvidevati. Za nadčloveka je značilno, da vznikne iz lastnega samooblikovanja. Poleg tega ima dograjeno idejo o lastnih hotenjih in potrebah. Je človek načel; ima visoko postavljena moralna načela, s katerimi izkazuje svojo moč. V nasprotju s črednim človekom je nadčlovek svoboden, saj je vitalen, spreten, hraber in predvsem pameten.

Nietzsche si prizadeva, da bi ta njegov nadčlovek nadomestil Boga, saj ljudje ne vedo zakaj verujejo in molijo. S tem nam govori, da naj se človek zaveda svojih želja. Začnemo se tudi zavedati, da nam filozof želi vsiliti idejo nečesa mogočnega, človeka, ki je nad nami, nam vsemogočen, pametnejši od nas ter v vsem najboljši, in nas s tem zatreti. Pomen višjega človeka je zato v nekaterih primerih pozitiven, spet drugič negativen. Negativen je ravno zato, saj se nam želi prikazati v luči najpametnejšega med nami in nam s tem zbija lastno moralo, čeprav naj bi bila njegova naloga, da nam jo ustvari in spodbuja v njej. V tem primeru deluje ravno obratno od njegovega poslanstva, kar ni primerno, če naj bi se mi, tako imenovani čredni ljudje, morali učiti od njega.

Njegova pozitivna stran pa je v tem, da nas na nek način s to svojo prisotnostjo in lastnim prizadevanjem doseči nekaj boljšega, spodbuja, da bi postali njemu enaki, saj naj bi se čredni človek zgledoval po njem.

Omenila sem že, da se je Zaratustra umaknil v jamo ravno pred tem črednim človekom, ki ne spoštuje idej višjega človeka in mu ne dovoli, da bi mu s svojimi načeli pomagal. Zato pa Platonova podoba o podzemni jami govori o nesvobodnih in neizobraženih ljudeh, ki različnih podob ne morejo razumeti zaradi svojega neznanja. Ravno ta jama predstavlja človekovo nevednost, zunanji svet pa človeku omogoča spoznanje. Sonce je zanj simbol resničnosti, sence pa so resnica. Ker človek v sonce ne more dolgo gledati, se zateka k pogledu v sence, ki pa mu prikažejo le del resnice. Človek si s tem na nek način zatiska oči, vendar se z mišljenjem osvobodi in pride iz jame. Na sončni svetlobi spozna, da se mu senc ni treba bati, zato se nadaljnje generacije vračajo v jamo, da bi s tem spoznale nove resnice.

Pri Nietzscheju pa je ravno obratno; Zaratustra se je zatekel v jamo ravno zaradi resnice, te nevednosti črednega človeka, vrnil pa se je, ko je spoznal, da mora ravno on še naprej širiti znanje, da bi se svet izboljšal.